

Ook wierd dit Jaer Reinier Cromhout aengeklaegt, dat hy na het inkoomen der Soldaeten, zoo ras de Vyand voor de Poort was, met eenen Hendrik Cornelisz. Boom was gekoomen ten Huize van Gysbert Pauw, Fabrycmeester, om de sleutels opteëischen, welken zy door geweld hebbende bekoomen medenamen. Doch welk vonnis hier op gellagen is, is my niet gebleeken.

In dit Jaer presenteerden de arme Huisluiden van de Egmond en onderhoorige plaats en aen zynen F. G. dit navolgende smeekschrift.

Aen zyne F. G.

Geven in alder ootmoet te kennen de arme verbrande Huysluyden van Egmond binnen, Egmond op den Hoef, Rinnegom, Winnom en Bakum, hoe dat zyluyden haer Land en Zant en Huys verlaten, met met Wyf en Kinderen haer hebben gezet in de Stadt Alkmaer, alwaer sy een hoop Hutten gebouwt hebben voor haar huisgefin en overgebleeven Beesten, van 't genot van welke Beesten of Koeijen sy luyden de schaemele kost voor Wyf en Kinderen by een moeten schrapen, sulx dat zy sonder middel van dien van honger en kommer geschapen staen te moeten vergaen en versmagten, omme welk ongeluk en jammer te verhoeden, soo hadden sy Supplianten aen uwe Exelentie by Requeste versogt, als dat hen luyden mochte gegundt werden, hare Koeijen en Beesten in de Landen van Egmond te weiden, mits dat sy in de vervalle Kelders aldaer hen 's daegs willende onthouden, presentee alle haere Melk en ander genot haerder Beesten alle tyd dagelyks in de Stadt Alkmaer te brengen, en onder de borgers aldaer te slyten en te verkoopen, op welke Requeste uwe Exel. hadde geappostilleert, advys van den Gouverneur en Gedeputeerden van het Noorderquartier, doch de Gedeputeerden van de quartiere voorz. hadden de zaken in Communicatie geleit van Burgemeesteren en Magistraten aldaer, dewelke in 't versoeken der Supplianten, niet zoo veel zwaarigheid als wel profyts en voordeels daer inne vonden, niet alleen zoo veel omme van die Beesten de Melk en Kaese te genieten voor dees quartiere, maer ook mede om de culture der Landen te Egmond ge-

loogen, mitsgaders om daer van tegen de Winter te hebben Hooy ende Voeragie voor de Beeften, sonder dewelke het de Supplianten niet mooglyk zal zyn haere Beeften in de Winter langer te houden, gelyk die van Alkmaer goede getuigenis daer van sullen geeven, want hadde Godt de Heere den voorleeden Zoomer niet verleent van 't gewas, en Oegste van Schoorel en Egmond, ten waere niet mogelyk geweest de arme huysluyden en haere beesten de mondt open te houden, maer myn Heer de Gouverneur als sorge dragende voor die van Alkmaer en 't Noorderland hadden daer in wat zwaarigheid, soo overmits de Vyanden als ter Cause van 't bedrog 't welk de Supplianten daer onder mogten pleegen, uit welke oorzaaken hy ook schynt der Suppl. Requeste onder hem te houden, doch nadien de Supplianten hereyt zyn lyf en leeven daer voore te panden te stellen, soo by hen luyden eenige frauden bevonden worden, zoo verfoeken sy lieden ootmoedelyke dat uwe Exel. gelieve myn Heere den Gouverneur van 't Noorderlandt ten minsten by provisie te belasten, dat hy de Suppl. onder behoorlyke Sauvewarde heur verzoek accordeeren en toestaen zoude tot wederzeggens of by verbod by uwe F. G. hemlieden te doen, soo verre eenige frauden ofte bedroch gepleegt worde. Dit doende, enz.

Hier uit kan men zien, hoe ver de achterdocht by den Gouverneur van Noordholland ging, alzoo alles nog niet zuiver was. Ik kan ook niet merken dat dit Request den verzoekers eenige baet heeft toegebracht; alzoo ik deze volgende aenschryving vinde:

„ Die Scheepenen ende Regeerders van Egmond worden by
 „ deeze van wegen zyn F. G. gesommeert een oprecht quohier
 „ van die perfoonen met de Hoornbeesten, booven twee Jaer oud
 „ zynde, zoo wel die Melk als geld zyn, die t'federt May left-
 „ leeden deur vreeze van de Vyand uit haere Dorp geweeken
 „ en binnen deezer Steede Alkmaer gekoomen zyn met'er woon,
 „ mitsgaders van alle die bezaaide Landen met Specificatie van
 „ de groote van dien, in den bedryven van Egmond zynde,
 „ om die voorz. quohieren binnen den tyd van agt dagen na
 „ den ontfang van deezen te leveren alhier in handen van Gys-
 „ brecht Pauw, Collecteur van de Imposten van dien, met ver-
 „ klaringe, in wat straaten die perfoonen woonachtig zyn met
 „ laste

„ laste , dat die verzweege Beeften ende Landen verbeurt zul-
 „ len zyn , en zoo verre by de voorz. Wethouders eenige Ne-
 „ gligentie in dezen gepleegt worden op pæne van de Galg ,
 „ volgende de Ordonnantie by de gemelde Staten neffens zyne
 „ Exelentie in Zuydholland gemaekt. Actum *Alkmaer* den laet-
 „ sten Oëctob. 1574.

(geteekent)

GYSBRECHT PAUW , Collecteur.

Den 16 December wierd aen Mr. Willem Bardefius gegunt
 zoo zyn E. tot *Alkmaer* wilde met'er woon koomen , Exemptie
 van alle Officien van de Magistraet of anders van Schutterye
 en andere burgerlyke lasten , van Contributie van Sluysgeld ,
 Loogering van Soldaeten , en dat hy ten allen tyden met zyne fa-
 milie en goederen vry zoude mogen vertrekken daer 't hem
 goeddagt.

In deezen tyd was misverstand tusschen de Steeden van West-
 vriesland , en Sonoy. De eersten klaegden dat Sonoy alles bui-
 ten hen deedt , Sonoy zeide , daer waren eenige Vyanden van
 den Godsdienst die alles in 't war gooiden , verzoekende Sonoy
 dat de Prins hem in zyn Ampt , en by zyn voorig gezag , wilde
 handhaven , ofte andersints van zyne bediening ontslaen. De
 Prins , die zig niet van Sonoy ontdoen wilde , nadien hy te veel
 aen hem verplicht was , hoewel zyn gedrag dikwils geweldig was ,
 antwoorde aen de Steeden , hy wilde , om 't ongenoegen voortee-
 koomen , Sonoy ontslaen en zynen Zwager Graef Willem van
 den Berg aenstellen ; maer hy wist wel , dat die nog minder ge-
 zien was , daerom moesten de Steden met Sonoy verzoenen ,
 en hem in zyn Ampt ongemoeit laten blyven , 't geen de Prins
 ook zegt , als weetende , dat veel aen een goed Gouverneur
 geleegeen was ; want den 29 December (*b*) quam een boode
 van den Heer van Billi , met brieven aen de Steeden Hoorn ,
 Medenblik en Enkhuizen , strekkende om de onderzaten , waere
 het mooglyk , door schoone beloften , weder onder de gehoor-
 zaem-

(*a*) 't Leven van P. Willem , 2 D. 515. (*b*) Velius , Hoorn 434.